

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET PRPIĆ protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 27712/19)

PRESUDA

STRASBOURG

9. veljače 2023.

Ova presuda je konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Prpić protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Frédéric Krenc, *predsjednik*,

Diana Sârcu,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Viktoriya Maradudina, *vršiteljica dužnosti zamjenika tajnika Odjela*,
nakon vijećanja zatvorenog za javnost održanog 19. siječnja 2023. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva protiv Republike Hrvatske podnesenog Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 14. svibnja 2019.

2. Podnositeljicu zahtjeva zastupala je gđa L. Horvat, odvjetnica iz Zagreba.

3. Vlada Republike Hrvatske („Vlada”) obaviještena je o zahtjevu.

ČINJENICE

4. Podaci podnositeljice zahtjeva i informacije bitne za zahtjev navedeni su u priloženoj tablici.

5. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je neodgovarajućim uvjetima u kojima je bila lišena slobode.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 3. KONVENCIJE

6. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je neodgovarajućim uvjetima u kojima je bila lišena slobode. Pozvala se na članak 3. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Nitko se ne smije podvrgnuti mučenju ni nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kazni.“

7. Sud primjećuje da je podnositeljica zahtjeva boravila u lošim uvjetima dok je bila lišena slobode. Podaci o njezinu lišenju slobode navedeni su u priloženoj tablici. Sud upućuje na načela utvrđena u njegovoj sudskoj praksi u vezi s neodgovarajućim uvjetima u kojima borave osobe lišene slobode (vidi, primjerice, *Muršić protiv Hrvatske* [VV], br. 7334/13, stavci 96. – 101., ECHR 2016). Posebice ponavlja da je izrazit nedostatak osobnog prostora u zatvorskoj ćeliji osobito značajan čimbenik koji je

potrebno uzeti u obzir radi utvrđivanja jesu li opisani uvjeti u kojima je boravila osoba lišena slobode „ponižavajući” sa stajališta članka 3. i mogu li dovesti do povrede i kada se razmatraju zasebno i u vezi s drugim nedostacima (vidi gore navedeni predmet *Muršić*, stavci 122. – 141., i *Ananyev i drugi protiv Rusije*, br. 42525/07 i 60800/08, stavci 149. – 159., 10. siječnja 2012.).

8. U vodećim predmetima *Muršić*, gore naveden, stavci 69. – 73. i 91. – 173., i *Ulemek protiv Hrvatske*, br. 21613/16, stavci 71. – 120. i 126. – 146., 31. listopada 2019., Sud je već utvrdio povredu u pogledu pitanja sličnih onima u ovom predmetu.

9. Nakon ispitivanja svih materijala koji su mu dostavljeni Sud ne nalazi nikakvu činjenicu ili tvrdnju koja bi ga mogla uvjeriti da donese drukčiji zaključak o dopuštenosti i osnovanosti ovih prigovora.

10. Konkretno, Vlada je navela da je tijekom boravka u Kaznionici u Požegi podnositeljica zahtjeva provodila samo između sedam i devet sati u ćeliji tijekom noći, dok je ostatak vremena radila ili se mogla slobodno kretati unutar svojeg odjela. Osim toga, mogla je dva sata dnevno provoditi na otvorenom. Vlada je istaknula i da Sud ranije nije utvrdio povredu članka 3. Konvencije u sličnim okolnostima (vidi *Dolenec protiv Hrvatske*, br. 25282/06, stavci 133. – 136., 26. studenoga 2009.).

11. Sud primjećuje da je u razdoblju od 12. kolovoza 2012. do 9. veljače 2013. podnositeljica zahtjeva raspolagala površinom manjom od tri četvorna metra (vidi priloženu tablicu). Dalje ponavlja svoje utvrđenje u predmetu *Muršić*, presudi Velikog vijeća koja je uslijedila nakon presude u predmetu *Dolenec* (gore naveden), da do čvrste pretpostavke povrede članka 3. dolazi kada je površina osobnog prostora koji je na raspolaganju osobi lišenoj slobode manja od tri četvorna metra. Ta pretpostavka može se pobiti samo ako su određeni čimbenici kumulativno ispunjeni, *inter alia*, ako su smanjenja potrebnog najmanjeg osobnog prostora od tri četvorna metra kratka, povremena i minimalna (vidi gore navedeni predmet *Muršić*, stavci 137. – 138.). Međutim, u ovom predmetu tijekom razdoblja o kojem je riječ, koje nije bilo kratko, podnositeljica zahtjeva stalno je raspolagala osobnim prostorom manjim od tri četvorna metra.

12. U razdoblju od 14. travnja 2011. do 11. kolovoza 2012. osobni prostor na raspolaganju podnositeljici bio je površine od tri do četiri četvorna metra (vidi priloženu tablicu). Sud ponavlja da je u tim okolnostima prostor značajan čimbenik pri ocjeni primjerenosti uvjeta smještaja (vidi gore navedeni predmet *Muršić*, stavak 139.). U tom razdoblju podnositeljici zahtjeva i drugim zatvorenicama nije bilo dopušteno boraviti u ćelijama tijekom dana, osim u razdoblju od 16 do 18 sati kada su se mogle odmarati u svojim ćelijama ili provoditi vrijeme na otvorenom. Ostatak dana podnositeljica je morala provoditi u hodniku površine 69,21 četvornih metara ili u sobi s TV-om površine 67,47 četvornih metara s još približno 50 zatvorenica, što znači da je osobni prostor koji joj je bio na raspolaganju u

tim zajedničkim prostorijama bio manji od tri četvorna metra. Iako je od kolovoza 2011. podnositeljica zahtjeva radila četiri sata dnevno, Sud utvrđuje da to nije bilo dostatno da se nadoknadi ozbiljan nedostatak prostora, osobito imajući u vidu druge neprimjerene fizičke uvjete njezina smještaja (vidi priloženu tablicu).

13. Imajući u vidu svoju sudsku praksu o ovoj temi, Sud smatra da su u ovom predmetu uvjeti u kojima je podnositeljica boravila dok je bila lišena slobode bili neodgovarajući.

14. Ovi prigovori su stoga dopušteni i ukazuju na postojanje povrede članka 3. Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

15. Člankom 41. Konvencije propisano je:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

16. Uzimajući u obzir dokumente u svom posjedu i svoju sudsku praksu (vidi konkretno gore navedeni predmet *Muršić*, stavak 181., i gore navedeni predmet *Ulemek*, stavak 162.), Sud smatra razumnim dosuditi iznose navedene u priloženoj tablici.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten,
2. *presuđuje* da ovaj zahtjev ukazuje na postojanje povrede članka 3. Konvencije u vezi s neodgovarajućim uvjetima u kojima je osoba lišena slobode,
3. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositeljici zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti iznose navedene u priloženoj tablici po tečajnoj stopi važećoj na dan namirenja,
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.

PRESUDA PRPIĆ protiv HRVATSKE

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 9. veljače 2023. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Viktoriya Maradudina
Vršiteljica dužnosti zamjenika tajnika

Frédéric Krenč
Predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524

PRESUDA PRPIĆ protiv HRVATSKE

PRILOG

Zahtjev u kojem su izneseni prigovori na temelju članka 3. Konvencije
(neodgovarajući uvjeti u kojima borave osobe lišene slobode)

Broj zahtjeva Datum podnošenja	Ime podnositeljice Godina rođenja	Ime i mjesto punomoćnice	Ustanova Datum početka i završetka Trajanje	Četvorni metar po zatvoreniku	Posebne pritužbe	Iznos dosuđen na ime naknade nematerijalne štete (u eurima) ¹	Iznos dosuđen na ime troškova i izdataka (u eurima) ²
27712/19 14. 5. 2019.	Arlen PRPIĆ 1969.	Lidija Horvat Zagreb	Zatvor u Zagrebu 10. 2. 2011. do 13. 4. 2011. dva mjeseca i četiri dana Kaznionica u Požezi 14. 4. 2011. do 9. 2. 2013. jedna godina, devet mjeseci i 27 dana	između 3,26 i 3,92 m ² 3,56 m ² (14. 4. 2011. – 11. 8. 2012.) 2,95 m ² (12. 8. 2012. – 9. 2. 2013.)	prenapučenost, nedostatak privatnosti u zahodu, nedostatak svježeg zraka, nedostatak ili neodgovarajući namještaj, nedostatak ili nedostatna tjelesna vježba na svježem zraku, nedostatak ili neodgovarajući uvjeti sanitarnog čvora, nedostatak ili ograničen pristup tuševima, nedostatak toaletnog pribora prenapučenost, neodgovarajuća temperatura, nedostatak ili neodgovarajući uvjeti sanitarnog čvora, nedostatak svježeg zraka, nedostatak ili ograničen pristup toploj vodi, nedostatak ili ograničen pristup tuševima, nedostatak toaletnog pribora, nedostatak ili nedostatna tjelesna vježba na svježem zraku	8.300,00	250,00

¹ Uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositeljima zahtjeva.

² Uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositeljima zahtjeva.